

Persbericht

Postbus 292 2300 AG Leiden
Datum 1 mei 2025
Contactpersoon: de ambtelijk secretaris van de Rekenkamer, Esther Loozen
Telefoonnummer: 06 - 43 48 67 20
Onderwerp: Rekenkameronderzoek duidelijke taal en duidelijk beleid

Rekenkamer Leiden & Leiderdorp:

‘Duidelijkheid vraagt meer dan heldere taal’

De Rekenkamer Leiden & Leiderdorp publiceert vandaag haar onderzoek naar duidelijke taal en duidelijk beleid in beide gemeenten. Het onderzoek wijst uit dat ondanks goede initiatieven, er nog te eenzijdig nadruk ligt op helder taalgebruik, terwijl de kern van het probleem vaak bij onduidelijk beleid ligt. "Je kunt een onbegrijpelijke regeling niet repareren met een duidelijke brief," concludeert de Rekenkamer.

De Rekenkamer onderzocht concrete voorbeelden. Een treffend voorbeeld vonden de onderzoekers bij de Leidse 'koelkastregeling' voor minima, waarbij de regeling zo ingewikkeld bleek dat er geen eenvoudige beeldbrief van gemaakt kon worden. "Dit was hét moment om de rode vlag te hijsen en de regeling aan te passen, maar dat gebeurde niet," aldus Marije van den Berg, lid van de Rekenkamer. "In plaats daarvan werd er een gewone brief opgesteld, waarna welzijnswerkers veel tijd nodig hadden om de regeling uit te leggen aan de doelgroep."

Bijzondere onderzoeksmethode: het pad terug volgen

Voor dit onderzoek koos de Rekenkamer een vernieuwende aanpak. "We gaven bureau theRevolution opdracht om te beginnen bij het eindpunt - de communicatie-uiting aan inwoners - en van daaruit het pad terug te volgen naar de beleidsvorming," licht Van den Berg toe. De onderzoekers gingen samen met de betrokken ambtenaren na hoe de communicatie-uitingen tot stand waren gekomen. "Door deze aanpak konden we precies zien waar het mis ging en waar het juist goed werkte".

Verskil tussen Leiden en Leiderdorp

In Leiden, een grotere organisatie met vaak specialistische ambtenaren, zijn meer mensen en afdelingen betrokken bij beleid en communicatie. Dit vraagt veel afstemming. In de onderzochte casussen sneeuwde 'duidelijkheid' daarbij soms onder.

Leiderdorp is een kleinere gemeente, waardoor minder ambtenaren betrokken zijn. Zij weten elkaar goed te vinden. Dit maakt snelle afstemming mogelijk en dat komt de duidelijkheid ten goede. Tegelijk is dat een kwetsbaarheid: kennis lekt weg als medewerkers vertrekken en het maakt het verbeteren van processen lastiger.

Het onderzoek laat zien dat in Leiden veel richtlijnen voor het maken van beleid en de communicatie naar de inwoners op papier staan, terwijl Leiderdorp er weinig heeft. De Rekenkamer vond echter geen directe relatie tussen de hoeveelheid richtlijnen en de mate van duidelijkheid in de praktijk.

Verantwoordelijkheid bij beleidsmakers

"De verantwoordelijkheid voor duidelijk beleid ligt bij beleidsmakers," benadrukt Van den Berg. "Zij zijn degenen die beleid en regelingen bedenken en moeten testen, maar dat lukt in de dagelijkse praktijk lang niet altijd." Communicatieadviseurs kunnen hieraan bijdragen, maar worden in Leiden soms pas laat in het proces betrokken. Onduidelijk is wie eindverantwoordelijk is voor de gewenste duidelijkheid en waar de conclusie moet worden getrokken om de communicatie als gevolg van het beleid niet 'uit te laten gaan' als het onduidelijk en mogelijk zelfs onuitvoerbaar is.

Behandeling onderzoek

De Rekenkamer presenteert de resultaten van het onderzoek op 22 mei in de commissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid van de gemeenteraad van Leiden. Daarnaast vindt er ook een presentatie plaats op 2 juni tijdens de informatieavond van de gemeenteraad van Leiderdorp.

Rekenkamer Leiden & Leiderdorp

De Rekenkamer is onafhankelijk. De Rekenkamer bestaat uit zeven leden die geen directe binding hebben met de Leidse of Leiderdorpse politiek. De Rekenkamer doet gevraagd en ongevraagd onderzoek naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuurlijk handelen van de gemeenten Leiden en Leiderdorp. Eerdere onderzoeken gingen over: onderwijshuisvesting, schuldhulpverlening, afhandeling verkeersmeldingen in Leiderdorp, grip op grote projecten in Leiden, beplantingsonderzoek Leiden, participatie Leiderdorp en riolering.

Alle onderzoeken van de Rekenkamer staan op www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl.

- einde bericht -

Bijlagen:

- Rekenkamerbrief Duidelijke taal en duidelijk beleid in de gemeente Leiden en in de gemeente Leiderdorp
- Feitenrapport 'Onderzoeksrapport Omgekeerd onderzoek: waar ontstaan (on)duidelijkheid en (on)begrijpelijkheid in communicatie en beleid?' Met de bijbehorende aparte bijlagen:
 - Bijlage 3 Routekaart Online Campagne Rondkomen
 - Bijlage 4 Routekaart Noodopvang
 - Bijlage 5 Routekaart Koelkastregeling
 - Bijlage 6 Routekaart Rijsburgerweg
 - Bijlage 7 Routekaart Woningmarktregulering

De Rekenkamer Leiden & Leiderdorp is beschikbaar voor het beantwoorden van vragen van de pers. Als u meer informatie wilt over het onderzoek neem contact op met de ambtelijk secretaris. Eventuele interviews met de leden van de Rekenkamer op beeld of geluid graag vooraf melden bij de Rekenkamer.

Meer informatie over de Rekenkamer Leiden & Leiderdorp kunt u vinden op: www.rekenkamerleidenleiderdorp.nl. De Rekenkamer is bereikbaar via de ambtelijk secretaris van de Rekenkamer. Esther Loozen, 06 - 43 48 67 20 of via rekenkamer@leiden.nl.

Dit bericht is verstuurd naar de pers en ter informatie naar de raad en het college van B&W van de gemeente Leiden en van de gemeente Leiderdorp. Wilt u geen persberichten meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar rekenkamer@leiden.nl.

